

แนวทางการสร้างชุมชนพหุภาษา 3 อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรีให้น่าอยู่ในยุค
ไทยแลนด์ 4.0 โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ชื่อนักศึกษา นางสาวจิตรอนงค์ กมลสินธ์

สาขาวิชา แขนงวิชาการจัดการพัฒนาสังคม สังกัด คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โทรศัพท์ ๐๘๗-๐๑๔-๒๓๓๔

e-mail : S58123424002@SSRU.AC.TH

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างชุมชนพหุภาษา 3 อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรีให้น่าอยู่ในยุค 4.0 โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เจ้าบ้านที่ทะเบียนบ้านลงท้ายด้วยเลขคู่ในชุมชน จำนวน 400 คน การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ 1. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกในชุมชน 2. แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการสร้างชุมชนพหุภาษา 3 อำเภอบางบัวทองจังหวัดนนทบุรีให้น่าอยู่ในยุค 4.0 โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้สรุปผลจากแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ผลวิจัยพบว่า ชุมชนพหุภาษา 3 อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี มีความน่าอยู่ในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยสมาชิกในชุมชนมีด้านที่นำมาปฏิบัติมากที่สุดคือด้านสังคม (\bar{X} 3.88) ประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชนมีการดำรงชีวิตโดยใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร ด้านการศึกษา (\bar{X} 3.76) สมาชิกในชุมชนมีการเรียนรู้ผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต ด้านความรู้เบื้องต้นและด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับไทยแลนด์ 4.0 (\bar{X} 3.67) ชุมชนสามารถนำมาแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงปรับใช้ให้เข้ากับการสร้างชุมชนให้น่าอยู่ในยุค 4.0 ด้านการพัฒนา (\bar{X} 3.44) ชุมชนมีการสร้างนวัตกรรมขึ้นมา และ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} 3.33) ในชุมชนสามารถนำมาปรับใช้กับการสร้างชุมชนให้น่าอยู่โดยการสร้างนวัตกรรมใหม่ และมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาพัฒนาชุมชนให้ยั่งยืนด้วยแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คำสำคัญ: เศรษฐกิจพอเพียง, ไทยแลนด์ 4.0

Guidelines to create a pleasant of Pruksa 3 Community in Bang Bua Thong District, Nonthaburi Province in medieval Thailand 4.0 using the Philosophy of Sufficiency Economy.

Jitanong kamonsin

The Social Development Mangement Branch of the Department of Social Sciences
The Faculty of Humanities and Social Sciences in Suan Sunandha Rajabhat University

Abstract

The objective of this study was to investigate the guidelines to make the Pruksa 3 Community in Bang Bua Thong District, Nonthaburi Province lively in Thailand 4.0 era based on the philosophy of sufficiency economy. The sample of this study was 400 heads of household with house code of having even ending number. This study was a quantitative research. Primary data were collected. The instruments used for data collection were 1. The questionnaire on personal factors, and 2. The questionnaire on the guidelines to make the Pruksa 3 Community in Bang Bua Thong District, Nonthaburi Province lively in Thailand 4.0 era based on the philosophy of sufficiency economy. The results from the questionnaires were then summarized. The results indicated that Pruksa 3 Community in Bang Bua Thong District, Nonthaburi Province was lively community in Thailand 4.0 era. An aspect with the most commonly practice was social aspect ($\bar{x}=3.89$); most people in the community have lived by using communication technology. In terms of educational aspect ($\bar{x}=3.76$), community members had learning through the internet. In terms of basic knowledge and knowledge and understanding about Thailand 4.0 ($\bar{x}=3.67$), community can apply the concept of sufficiency economy philosophy to make the community lively in Thailand 4.0. In terms of development($\bar{x}=3.44$), community had created innovative. In terms of natural resources and environment ($\bar{x}=3.33$), the community resource and environment can be adapted to create a livable community by creating new innovations and modern technology to sustainably develop the community based on the philosophy of sufficiency economy.

Keywords: Sufficiency Economy, Thailand 4.0

บทนำ

ในยุคปัจจุบันการพัฒนาประเทศเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งตอนนี้มีทั้งประเทศที่พัฒนาและประเทศที่กำลังพัฒนา เมื่อไม่นานมานี้ได้มีนโยบายที่อาจจะทำให้ประเทศของเราเปลี่ยนเป็นประเทศที่พัฒนา นั่นคือ ไทยแลนด์ ๔.๐ ซึ่งเน้นการพัฒนาสู่ ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน โดยมีเป้าหมายในการปรับเปลี่ยน โครงสร้างระบบเศรษฐกิจไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม หรือ Value-Based Economy ด้วยการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนวัตกรรม โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๔ ประการได้แก่ ๑. เปลี่ยนจากเกษตรแบบเดิมไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ (Smart Farming) ที่เน้นการบริหารจัดการ และเทคโนโลยี เป็นเกษตรกรแบบเป็นผู้ประกอบการ ๒. เปลี่ยนจาก SMEs แบบเดิมที่รัฐต้องให้ความช่วยเหลือ ไปสู่การเป็น Smart SMEs และ Startups ที่มีศักยภาพสูง ๓. เปลี่ยนจากธุรกิจบริการแบบเดิม ซึ่งมีการสร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำไปสู่ธุรกิจบริการที่ สร้างมูลค่าสูง (High Value Services)๔. เปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำ ไปสู่แรงงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและทักษะสูง (กรมการพัฒนาชุมชน, ๒๕๕๑ : ๑)

แนวทางการสร้างชุมชนให้น่าอยู่ในยุคไทยแลนด์๔.๐สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา สอดคล้องให้เข้ากับความรู้ คือ การส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนรู้จักการพัฒนาตนเองและส่งเสริมให้เป็น นวัตกรรมเพื่อชุมชน คือการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนวัตกรรม มาใช้เป็นเครื่องมือ ในการ สร้างสรรค์และออกแบบนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาชุมชน โดยเป็นการพัฒนาทางด้านการ วิจัยที่ นำไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาในท้องถิ่น โดยความร่วมมือ ระหว่าง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ทั้งนี้ การสร้างนวัตกรรมเพื่อชุมชน จะมีความสำเร็จและยั่งยืนได้ จะต้องเป็นการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของชุมชนบนพื้นฐานของความพอเพียง (พิชิตชา นิปถนะ,๒๕๖๐)

ด้วยเหตุดังที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการสร้างชุมชนพหุภาคี ๓ อำเภอ บางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ให้น่าอยู่ในยุค๔.๐โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาให้เป็นชุมชน นวัตกรรม จะต้องมีความแปลกใหม่อย่างเห็นได้ชัดทั้งในด้านศิลปะ เศรษฐศาสตร์ เศรษฐกิจ และนโยบายของ รัฐ ในเชิงเศรษฐศาสตร์นั้น การเปลี่ยนแปลงนั้นจะต้องเพิ่มมูลค่า มูลค่าของลูกค้า หรือมูลค่าของผู้ผลิต เป้าหมายของนวัตกรรมคือการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก เพื่อทำให้สิ่งต่างๆเกิดเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น นวัตกรรมก่อให้เกิดผลิตผลเพิ่มขึ้น และเป็นที่มาสำคัญของความมั่งคั่ง ทางเศรษฐกิจ และในชุมชนสามารถสร้าง นวัตกรรมเพื่อพัฒนาชุมชนโดยให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้าน การ พัฒนา ด้านสังคม ด้านการศึกษา และด้านทรัพยากรธรรมชาติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อพัฒนาและเป็นแนวทางในการสร้างชุมชนพหุภาษา ๓ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ให้นำอยู่ในยุค ๔.๐ โดยใช้แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นของชุมชนพหุภาษา ๓ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ในยุค 4.0 โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เนื้อเรื่อง/การทบทวนวรรณกรรม

ความหมายและความสำคัญของแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวคิดที่ยึดหลักทางสายกลาง คือ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำรงชีวิตและปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐเพื่อการดำเนินชีวิตอย่างชาญฉลาด และสามารถดำรงอยู่ได้ท่ามกลางสภาพการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอนและขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักวิชาการและนักธุรกิจในทุกระดับให้สำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้อย่างดี

ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

ความหมายและความสำคัญของไทยแลนด์ ๔.๐

ไทยแลนด์ ๔.๐ หมายถึง เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายที่เปลี่ยนเศรษฐกิจแบบเดิมไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม นั่นคือ มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนซึ่งโมเดลนี้จะสำเร็จได้ ต้องใช้แนวทาง สานพลังประชารัฐ โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ธนาคาร ประชาชน สถาบันศึกษาและสถาบันวิจัยต่างๆ ประกอบกับการส่งเสริม SME และ Startup เพื่อขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน พร้อมทั้งมีโครงสร้างด้านการสื่อสารและโทรคมนาคมที่มีคุณภาพ มีอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมประชากรมากที่สุด เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงทุกภาคส่วนได้อย่างไม่สะดุด

ไทยแลนด์ ๔.๐ เป็นความมุ่งมั่นของนายกรัฐมนตรี ที่ต้องการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ ไปสู่ “Value-Based Economy” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” โดยมีฐานคิดหลัก คือ เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า “โภคภัณฑ์” ไปสู่สินค้าเชิง “นวัตกรรม” .เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรมและเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่๙

แผนภาพที่ ๑ แสดงองค์ประกอบหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๓ ท่วง ๒ เงื่อนไข ๔ มิติ

ที่มา: http://it2.sut.ac.th/bandai60_wp02/

เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยคุณลักษณะ ๓ ประการ และเงื่อนไข ๒ ประการ

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีต่อความจำเป็น และเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป และต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรมจรรยา และวัฒนธรรมที่ดีงาม โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบรู้และรอบคอบ

ระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันท่วงที

เงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การตัดสินใจ และการกระทำเป็นไปพอเพียง จะต้องอาศัยทั้งคุณธรรมและความรู้ ดังนี้

เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องสร้างเสริมให้เป็นพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ ประกอบด้วย ด้านจิตใจ คือ การตระหนักในคุณธรรม รู้ผิดชอบชั่วดี ซื่อสัตย์สุจริต ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต และด้านการกระทำ คือมีความขยันหมั่นเพียร อดทน ไม่วอกแวก ไม่ตระหนี่ รู้จักแบ่งปัน และรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย การฝึกตนให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน มีความรอบคอบ และความระมัดระวังที่จะนำความรู้ต่าง ๆ เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และในชั้นปฏิบัติ

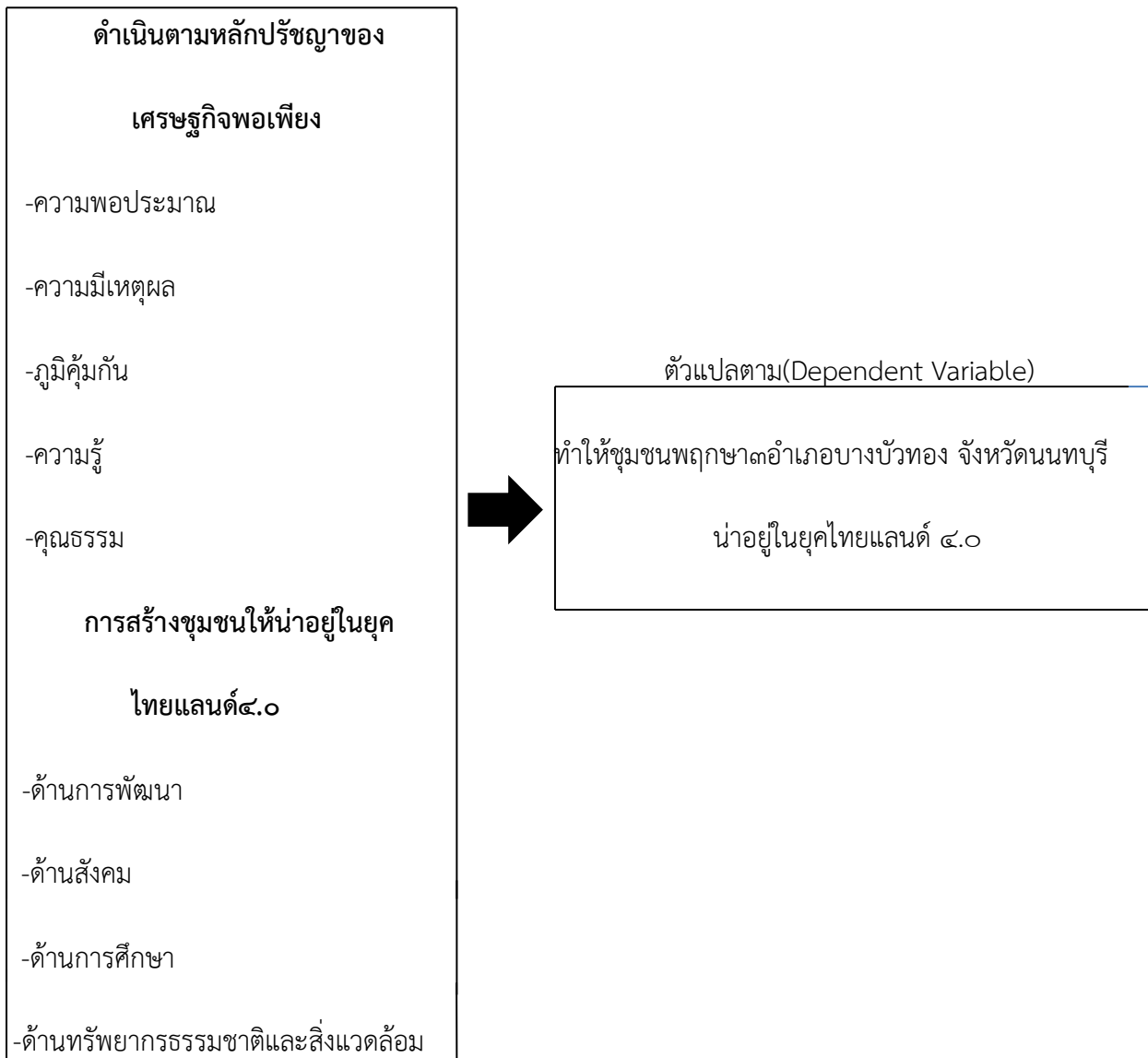
ด้านเศรษฐกิจ	ลดรายจ่าย / เพิ่มรายได้ / ใช้ชีวิตอย่างพอควร / คิดและวางแผนอย่างรอบคอบ / มีภูมิคุ้มกัน / ไม่เสี่ยงเกินไป / การเฝ้าระวังเลือกสำรอง
ด้านสังคม	ช่วยเหลือเกื้อกูล / รู้รักสามัคคี / สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ / เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างรู้ค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด / ฟื้นฟูทรัพยากรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด
ด้านวัฒนธรรม	รักและเห็นคุณค่าในความเป็นไทย เอกลักษณ์ไทย / เห็นประโยชน์และคุณค่าของภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น / รู้จักแยกแยะและเลือกรับวัฒนธรรมอื่น ๆ

แผนภาพที่ ๒ แสดงองค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใน ๔ มิติ ที่มา:กระทรวงมหาดไทย

(Department of Lands)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น(Independent Variables)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประเภทของงานวิจัย

ในการศึกษาวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative) โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data) ผู้วิจัยได้ออกไปแจกแบบสอบถาม อธิบาย ชี้แจง และเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวผู้วิจัยเอง ณ ชุมชนหมู่บ้านพหุภาษา๓ อำเภอ บางบัวทอง จังหวัด นนทบุรี และแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) ข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าศึกษาจากเอกสารต่างๆ ทั้งจากหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ และค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย

แหล่งข้อมูล

ข้อมูลด้านปฐมภูมิ (Primary Data) ถือเป็นข้อมูลหลักในการศึกษาครั้งนี้ โดยการใช้แบบสอบถามรายบุคคลให้กับสมาชิกในชุมชน โดยประชากรที่ใช้ในศึกษา คือ ผู้ที่เป็นเจ้าบ้านที่จดทะเบียนราษฎรถูกต้องตามกฎหมายของทะเบียนบ้านที่ลงท้ายด้วยเลขคู่ในชุมชนหมู่บ้านพฤษา ๓ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี จำนวน ๔๐๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยได้ใช้การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างโดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามเป็นรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

๑. ทำการศึกษาค้นคว้าวิธีการสร้างแบบสอบถามจากงานวิจัย เอกสาร และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องต่างๆ

๒. จัดสร้างแบบสอบถามเพื่อสอบถามความเห็นในหัวข้อดังต่อไปนี้ ได้แก่ ๒.๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกในชุมชน ๒.๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการสร้างชุมชนพฤษา ๓ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ให้น่าอยู่ในยุค ๔.๐ โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบของแบบสอบถาม

ผู้ทำวิจัยได้ออกแบบสอบถามซึ่งมี ๓ ส่วน พร้อมกับวิธีการตอบคำถามซึ่งมีคำถามที่มีรายละเอียดต่างๆ ได้แก่ ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกในชุมชน ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ ระดับรายจ่าย และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชนหมู่บ้านพฤษา ๓ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เป็นคำถามแบบให้เลือกคำตอบและเป็นคำถามปลายปิด ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการสร้างชุมชนพฤษา ๓ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ให้น่าอยู่ในยุค ๔.๐ โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบไปด้วย คำตอบย่อยที่แบ่งเป็น ๕ ระดับ โดยใช้มาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) และให้คะแนนแต่ละระดับตั้งแต่ค่าคะแนนน้อยที่สุดคือ ๑ ถึงค่าคะแนนมากที่สุด คือ ๕ โดยแบ่งประเภทคำถามในแต่ละด้าน ได้แก่ ๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักประเทศไทย ๔.๐ ๓. ด้านการพัฒนา ๔. ด้านสังคม ๕. ด้านการศึกษาและ ๖. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะ

วิธีการเก็บข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม โดยการทำแบบสอบถามรายบุคคล เฉพาะผู้ที่เป็นเจ้าบ้านที่จดทะเบียนราษฎรถูกต้องตามกฎหมายของทะเบียนบ้านที่ลงท้ายด้วยเลขคู่ในชุมชนหมู่บ้านพฤษา ๓ อำเภอ บางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี จำนวน ๔๐๐ คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่วางไว้ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการสร้างกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ผลจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างประเด็นคำถามสำหรับการทำแบบสอบถาม

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการนำเสนอข้อมูลและผลการวิจัยแบบแสดงความคิดเห็น ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่วางไว้

ผลการวิจัย

๑. ปัจจัยส่วนบุคคล

ในการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๔๐๐ ตัวอย่าง มีผลการศึกษาดังนี้ ตารางที่ ๑.๑ จำนวนและร้อยละของเพศจากกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
๑.เพศ		
ชาย	๒๓๐	๕๗.๕
หญิง	๑๗๐	๔๒.๕
รวมผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๐๐	๑๐๐

๑.๑.๑ เพศกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๒๓๐ คน (ร้อยละ ๕๗.๕) และเป็นเพศหญิงจำนวน ๑๗๐ คน (ร้อยละ ๔๒.๕) (รายละเอียดดังตารางที่ ๑.๑)

ตารางที่ ๑.๒ จำนวนและร้อยละของอายุจากกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
๒.อายุ		
๑๘ - ๓๐ ปี	๑๕๑	๓๗.๗๕
๓๑ - ๔๐ ปี	๑๒๗	๓๑.๗๕
๔๑ - ๕๐ ปี	๗๓	๑๘.๒๕
๕๑ - ๖๐ ปี	๔๓	๑๐.๗๕
๖๐ ปีขึ้นไป	๖	๑.๕
รวมผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๐๐	๑๐๐

๑.๒.๑ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ระหว่างอายุระหว่าง ๑๘ - ๓๐ ปี จำนวน ๑๕๑ คน (ร้อยละ ๓๗.๗๕) รองลงมาอยู่ระหว่าง ๓๑ - ๔๐ ปี จำนวน ๑๒๗ คน (ร้อยละ ๓๑.๗๕) อายุระหว่าง ๔๑ - ๕๐ ปี จำนวน ๗๓ คน (ร้อยละ ๑๘.๒๕) อายุระหว่าง ๕๑ - ๖๐ ปี จำนวน ๔๓ คน (ร้อยละ ๑๐.๗๕) และอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๖ คน (ร้อยละ ๑.๕) ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ ๑.๒)

ตารางที่ ๑.๓ จำนวนและร้อยละของระดับการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
๓.ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	๑๙	๔.๗๕
มัธยมศึกษาตอนต้น	๑๐๙	๒๗.๒๕
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.	๑๒๗	๓๑.๗๕
อนุปริญญา หรือ ปวส.	๕๕	๑๓.๗๕
ปริญญาตรี	๙๐	๒๒.๕
รวมผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๐๐	๑๐๐

๑.๓.๑ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ที่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช. จำนวน ๑๒๗ คน (ร้อยละ ๓๑.๗๕) รองลงมา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๑๐๙ คน (ร้อยละ ๒๗.๒๕) ระดับปริญญาตรี จำนวน ๙๐ คน (ร้อยละ ๒๒.๕) ระดับอนุปริญญา หรือ ปวส. จำนวน ๕๕ คน (ร้อยละ ๑๓.๗๕) และระดับประถมศึกษา จำนวน ๑๙ คน (ร้อยละ ๔.๗๕) ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ ๑.๓)

ตารางที่ ๑.๔ จำนวนและร้อยละของอาชีพจากกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
๔.อาชีพ		
รับข้าราชการ	๕๕	๑๓.๗๕
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๔๓	๑๐.๗๕
พนักงานบริษัทเอกชน	๓๗	๙.๒๕
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	๘๕	๒๑.๒๕
รับจ้างทั่วไป	๙๖	๒๔.๐
ค้าขาย	๘๔	๒๑.๐
รวมผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๐๐	๑๐๐

๑.๔.๑กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน๙๖คน (ร้อยละ๒๔.๐)รองลงมาอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน ๘๕คน (ร้อยละ๒๑.๒๕) อาชีพค้าขาย จำนวน๘๔คน (ร้อยละ๒๑.๐)อาชีพรับข้าราชการจำนวน ๕๕ คน(ร้อยละ๑๓.๗๕)อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน๔๓คน (ร้อยละ๑๐.๗๕) และอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนจำนวน๓๗คน (ร้อยละ๙.๒๕)ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่๑.๔)

ตารางที่ ๑.๕จำนวนและร้อยละของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนจากกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
๕.รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
๕๐๐๐ - ๑๐๐๐๐ บาท	๔๓	๑๐.๗๕
๑๐๐๐๑ - ๒๐๐๐๐ บาท	๒๕๔	๖๓.๕
๒๐๐๐๑ - ๓๐๐๐๐ บาท	๑๐๓	๒๕.๗๕
รวมผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๐๐	๑๐๐

๑.๕.๑กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง๑๐๐๐๑ - ๒๐๐๐๐ บาท จำนวน๒๕๔คน (ร้อยละ๖๓.๕)รองลงมาอยู่ระหว่าง๒๐๐๐๑ - ๓๐๐๐๐ บาท จำนวน๑๐๓คน (ร้อยละ๒๕.๗๕) และระหว่าง ๕๐๐๐ - ๑๐๐๐๐ บาท จำนวน๔๓คน (ร้อยละ๑๐.๗๕) ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่๑.๕)

ตารางที่ ๑.๖ จำนวนและร้อยละของรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนจากกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
๖.รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า ๕๐๐๐ บาท	๑๙	๔.๗๕
๕๐๐๐ - ๑๐๐๐๐ บาท	๑๔๕	๓๖.๒๕
๑๐๐๐๑ - ๒๐๐๐๐ บาท	๒๑๘	๕๔.๕
๒๐๐๐๑ - ๓๐๐๐๐ บาท	๑๘	๔.๕
รวมผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๐๐	๑๐๐

๑.๖.๑กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง ๑๐๐๐๑ - ๒๐๐๐๐ บาท จำนวน ๒๑๘ คน (ร้อยละ ๕๔.๕) รองลงมา ระหว่าง ๕๐๐๐ - ๑๐๐๐๐ บาท จำนวน ๑๔๕ คน (ร้อยละ ๓๖.๒๕) ระหว่างต่ำกว่า ๕๐๐๐ บาท จำนวน ๑๙ คน (ร้อยละ ๔.๗๕) และระหว่าง ๒๐๐๐๑ - ๓๐๐๐๐ บาท จำนวน ๑๘ คน (ร้อยละ ๔.๕) ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ ๑.๖)

ตารางที่ ๑.๗ จำนวนและร้อยละของระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชนจากกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
๗.ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน		
๒ปี	๑๒	๓.๐
๓ปี	๑๘	๔.๕
๔ปี	๓๖	๙.๐
๕ปี	๒๔	๖.๐
๖ปี	๑๒	๓.๐
๗ปี	๖	๑.๕
๘ปี	๖	๑.๕
๙ปี	๑๘	๔.๕
๑๐ปี	๔๘	๑๒.๐
๑๑ปี	๓๐	๗.๕
๑๒ปี	๓๖	๙.๐
๑๓ปี	๒๔	๖.๐
๑๔ปี	๑๒	๓.๐
๑๕ปี	๓๖	๙.๐
๑๖ปี	๖	๑.๕
๑๘ปี	๖	๑.๕
๑๙ปี	๑๘	๔.๕

๒๐ปี	๑๒	๓.๐
๒๑ปี	๖	๑.๕
๒๒ปี	๑๒	๓.๐
๒๓ปี	๗	๑.๕
๒๔ปี	๗	๑.๕
๒๕ปี	๗	๑.๕
รวมผู้ตอบแบบสอบถาม	๕๐๐	๑๐๐

๑.๗.๑ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยในชุมชน ๑๐ ปี จำนวน ๔๘ คน (ร้อยละ ๑๒.๐) รองลงมาอยู่ในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ๑๒ ปี ๑๕ ปี จำนวน ๓๖ คนเท่ากัน (ร้อยละ ๑.๕) อยู่ในช่วงระยะเวลา ๑๑ ปี จำนวน ๓๐ คน (ร้อยละ ๗.๕) อยู่ในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ๑๓ ปี จำนวน ๒๔ คนเท่ากัน (ร้อยละ ๖.๐) อยู่ในช่วงระยะเวลา ๓ ปี ๙ ปี ๑๙ ปี จำนวน ๑๘ คนเท่ากัน (ร้อยละ ๔.๕) อยู่ในช่วงระยะเวลา ๒ ปี ๖ ปี ๑๔ ปี ๒๐ ปี ๒๒ ปี จำนวน ๑๒ คนเท่ากัน (ร้อยละ ๓.๐) อยู่ในช่วงระยะเวลา ๒๑ ปี ๒๓ ปี ๒๔ ปี ๒๕ ปี จำนวน ๗ คนเท่ากัน (ร้อยละ ๑.๕) และอยู่ในช่วงระยะเวลา ๗ ปี ๘ ปี ๑๖ ปี ๑๘ ปี จำนวน ๖ คนเท่ากัน (ร้อยละ ๑.๕) ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ ๑.๗)

ตารางที่ ๒ รวมประเด็นระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับเกี่ยวกับแนวทางการสร้างชุมชนพหุภาษา ๓ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ให้นำอยู่ยุค ๔.๐ โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
รวมด้านความรู้เบื้องต้น	๓.๖๗	๐.๕๘	มาก
รวมด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศไทยแลนด์ ๔.๐	๓.๖๗	๐.๕๒	มาก
รวมด้านการพัฒนา	๓.๔๔	๐.๕๑	มาก
รวมด้านสังคม	๓.๘๙	๐.๓๗	มาก
รวมด้านการศึกษา	๓.๗๖	๐.๔๗	มาก
รวมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๓.๓๓	๐.๖๖	ปานกลาง

จากตารางที่ ๒.๑ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับแนวทางการสร้างชุมชนพหุภาษา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ให้นำอยู่ยุค ๔.๐ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ภาพรวมด้านความรู้เบื้องต้น (มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๗ \pm ๐.๕๘ อยู่ในระดับมาก) ด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับไทยแลนด์ ๔.๐ (มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๗ \pm ๐.๕๒ อยู่ในระดับมาก) ด้านการพัฒนา (มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๔ \pm ๐.๔๑ อยู่ในระดับมาก) รวมด้านสังคม (มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๙ \pm ๐.๓๗ อยู่ในระดับมาก) ด้านการศึกษา (มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๖ \pm ๐.๔๗ อยู่ในระดับมาก) และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๓ \pm ๐.๖๖ อยู่ในระดับปานกลาง) (รายละเอียดดังตารางที่ ๒)

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอผลตามวัตถุประสงค์ที่ศึกษาแนวทางการสร้างชุมชนพหุภาษา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ให้นำอยู่ยุค ๔.๐ โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยผลของการวิจัยพบว่าสมาชิกที่เป็นเจ้าบ้านที่จดทะเบียนราษฎรถูกต้องตามกฎหมายของทะเบียนบ้านที่ลงท้ายด้วยเลขคู่ในชุมชนหมู่บ้านพหุภาษา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี จำนวน ๔๐๐ คน มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นอย่างมาก และสามารถนำมาปรับใช้ให้เข้ากับการสร้างชุมชนให้นำอยู่ยุค ๔.๐ ทั้งด้านการพัฒนาสร้างนวัตกรรมขึ้นมาเพื่อพัฒนาชุมชนซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ (McKeown, ๒๐๐๘) โดยให้ความหมายไว้ว่าการพัฒนานวัตกรรม คือ การทำสิ่งต่างๆ ด้วยวิธีใหม่ๆ และยังสามารถหมายถึงการเปลี่ยนแปลงทาง ความคิด การผลิต กระบวนการ หรือองค์กร ไม่ว่าจะการเปลี่ยนนั้นจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติ การเปลี่ยนอย่าง ถอนรากถอนโคน หรือการพัฒนาต่อยอด ทั้งนี้ มักมีการแยกแยะความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างการ ประดิษฐ์คิดค้น ความคิดริเริ่ม และนวัตกรรม อันหมายถึงความคิดริเริ่มที่นำมาประยุกต์ใช้อย่างสัมฤทธิ์ผล ด้านสังคมการดำรงชีวิตโดยการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร ด้านการศึกษามีการเรียนรู้ผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต นโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ มีหลักการและแนวคิดพัฒนาเศรษฐกิจให้หลุดพ้นจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางสู่ประเทศที่มีรายได้สูงยกระดับความเป็นอยู่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน การลดความเหลื่อมล้ำในสังคมและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมซึ่งโดยหลักการดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ให้ความสำคัญกับสังคมเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมโดยจะเห็นได้ว่าชุมชนพหุภาษา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี มีการเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของไทยแลนด์ ๔.๐ อยู่ในระดับมากสามารถนำมาปรับใช้กับการสร้างชุมชนให้นำอยู่ยุค ๔.๐ โดยการสร้างนวัตกรรมใหม่ และมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาพัฒนาชุมชนให้ยั่งยืนด้วยแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่าภายในชุมชนพฤษภา๓ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี มีศูนย์การเรียนรู้ภายในชุมชนสามารถเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมขึ้นมาได้ อย่างไรก็ตามนโยบายของไทยแลนด์ ๔.๐ จะประสบความสำเร็จได้จะต้องอาศัยความร่วมมือของสมาชิกในชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพสร้างจุดแข็งให้แก่องค์กร ดึงทรัพยากรของชุมชนมาต่อยอดโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกในชุมชนหลุดพ้นจากความยากจน สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จนกระทั่งเกิดความพัฒนาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ไทยยุค ๔.๐ กับแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (กฤตติกา เสวตอมรกุล, ๒๕๖๐)

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยและบทความฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ต้องขอขอบพระคุณสมาชิกที่เป็นเจ้าบ้านที่จัดทะเบียนราษฎรถูกต้องตามกฎหมายของทะเบียนบ้านที่ลงท้ายด้วยเลขคู่ในชุมชนหมู่บ้านพฤษภา๓ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี จำนวน ๔๐๐ คน ที่กรุณาสรรเสริญอันมีค่าสำหรับการเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ และต้องขอบพระคุณอาจารย์ ดร. วาสนา สุรีย์เดชสกุล ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิจัย อีกทั้งยังช่วยแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานอีกด้วย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณบิดามารดา และครอบครัว ซึ่งเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาเล่าเรียนตลอดจนคอยช่วยเหลือและให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

สายน้ำผึ้ง รัตนงาม (๒๕๔๗), ๖๒-๖๗. เรื่องความคิดเห็นในการดำเนินชีวิตตามแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาสมาชิกเสถียรธรรมสถานสำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๒๕๔๘), ๙๒-๙๘. ความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เอื้องทิพย์ เกตุทราย (๒๕๖๑), ๘๗-๙๓. เรื่องการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของประชาชน ตำบลคลองพระอุดม อำเภอบางกร่าง จังหวัดนนทบุรี

ธนัทธัญญ์ ฉัตรภักดิ์รัตน์. (๒๕๕๑). การศึกษากับการพัฒนาที่ยั่งยืน แนวทางและวิธีการที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ : ไทยพัฒนา

บวรเทศารินทร์(๒๕๖๑)ประเทศไทย๔.๐โมเดลเศรษฐกิจใหม่

<http://www.drborworn.com/articledetail.asp?id=16223> สืบค้นเมื่อ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

สุรเจต ไชยพันธ์พงษ์ (๒๕๖๐,๔๘-๕๐)ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารมหาวิทยาลัยในยุคไทย

แลนด์ ๔.๐ <https://www.tci-thaijo.org/index.php/romphruekj/article/download/93510/73215/>

สืบค้นเมื่อ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

พิชณิชา นิปุณะ (๒๕๖๐) นวัตกรรมเพื่อชุมชน สู่การพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืน

<http://www.erp.mju.ac.th/openFile.aspx?id=MjlwMjk4&method=inline> สืบค้นเมื่อ ๑๕ ตุลาคม

๒๕๖๑

กฤตติกา เสวตอมรกุล(๒๕๖๐)ท้องถิ่นไทยยุค๔.๐กับแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ เป้าหมาย

การพัฒนาที่ยั่งยืน

http://repository.rmutr.ac.th/bitstream/handle/123456789/714/rmutrconth_68.pdf?sequence

[=1&isAllowed=y](http://repository.rmutr.ac.th/bitstream/handle/123456789/714/rmutrconth_68.pdf?sequence=1&isAllowed=y) สืบค้นเมื่อ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๑

ธีรศักดิ์ อุ๋นอารมณ์เลิศ(๒๕๕๘) การพัฒนารูปแบบการสร้างนวัตกรรมภูมิปัญญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อ

เสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันอย่างยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดภาค

กลางตอนล่าง <https://www.tci-thaijo.org/index.php/suedureasearchjournal/article/view/40668>

สืบค้นเมื่อ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๑